

Referat

Emne	Det Grønne Råd
Dato	16.09.2010
Sted	Ballebro Færgetro
Deltagere	TMU: Frank Bodholdt Jakobsen (FBJ); Ole Stisen (OS); Peter Jørgensen (PJ) (deltager kl. 9-11) Danmarks Jægerforbund, Preben Blomgren; (PB) Danmarks Sportsfiskerforbund, Morten Ringive (MR) DN lokal, Charlotte Jervelund (CJ) Friluftsrådet v/Carsten Matzen (CM) SNS Sønderjylland v/Inge Gillesberg (IG) Landbo Syd v/Mogens Dall (MD) Landbrugsrådgivning Syd, v/Niels Iwang (NI) (deltager fra kl. 10-14) Sønderborg Kommune (SK): Ebbe Enøe (EE), Marianne Tychsen (MT). Bent Albæk (BA) (9-13), Bo Kruse (BK) (12-15.30)
Afbud/Fraværende	Andreas Herman, Naturvejlederforeningen; DOF v/Gert Fahlberg; Skovdyrkerforeningen Syd, v/Jakob Ensig-Krarup TMU: Charlotte Riis Engelbrecht; Erik Lauritzen; Jan Rytkjær Callesen; Peter Hansen; Museum Sønderjylland William Fabricius; CET, Karsten Justesen;
Møde indkaldt af	EE/MT
Mødereferent	Marianne Tychsen
Referat til	Alle
Næste møde dato	Ebbe Enøe indkalder til nyt møde januar/februar 2011

Dagsorden

<ol style="list-style-type: none"> 1) Godkendelse af dagsorden 2) Meddelelser 3) Behandling af dagsordenspunkter <ul style="list-style-type: none"> • Opfølgning på kriterier for nedklassificering af vandløb. Eksempel på 7 kriterier fra Nordborg Kommune vedlagt. (SK) • Introduktion til Naturplan for Sønderborg Kommune (DN) • Status og fremtidige udfordringer for projekt Naturnet Als (SK) 4) Eventuelt 5) Næste møde.
--

Nr	Beskrivelse	Dato	Ansvarlig
1	Dagsorden med ændringer blev godkendt.		
2	Ingen meddelelser		
3	Kriterier for nedklassificering af vandløb. Teknisk forvaltning har lagt op til, at besparelser kan findes ved nedklassificering af kommunale vandløb til private vandløb. Som eksempel på vilkår for nedklassificering blev		

vilkårene for samme arbejde fra Nordborg Kommune gennemgået (2001).

Sønderborg Kommune har ca. 625 km vandløb, heraf er ca. 1/2-delen rørlagte. 1/3 vurderes til at kunne nedklassificeres. Det drejer sig først og fremmest om rørlagte vandløb.

Vandløbene skal overdrages i regulativmæssig stand.

MR: Hvem foretager vurderingen af vilkårene.

EE: Forvaltningen laver oplæg på baggrund af undersøgelser. Oplægget skal politisk godkendes efter en offentlig høringsperiode.

MR: Små dræn og kanaler kan have et stort potentiale som gyde- og opvækstvand, selv om det ikke er registreret.

EE: Kommunen forbliver vandløbsmyndighed.

MD: Ved stigende vandløbsmængder som f.eks. spået af DMI anbefales opgradering af vandledninger generelt, hvordan håndteres det?

EE: Den planlagte nedklassificering er uafhængig af dette.

FBJ: Man bør undersøge, om det giver mening at indtænke klimaproblematik i arbejdet.

EE: Kommunen har planlagt en Klimaberedskabsplan, der skal tænke problematikken ind. Det er et tværfagligt arbejde, som skal arbejde på noget længere sigt.

Det er vurderingen, at der ifm. Klimamodeller nok snarere bliver tale om at åbne vandløb frem for at opgradere rørene.

Vandløbslovingen er oprindelig og først og fremmest en "vandafledningslov". Miljøhensyn blev først indbygget i lovgivningen fra ca.1975.

FBJ: Hvis vi tager en besparelse nu, vil vi så stå med en ekstraregning senere?

MD: Hvad hvis den private lodsejer ikke kan løfte opgaven når et rør f.eks. skal kunne tage mere vand.

<p>MR: Der er mange rør, der kan tage meget mere vand end de gør i dag. Det skal vurderes fra sag til sag.</p> <p>MD: Foreslår, at rådet indstiller, at man ikke foretager denne nedklassificering pga. den kommende usikkerhed omkring klima og nedbør.</p> <p>NI: Det kan blive uforholdsmæssigt dyrt for private lodsejere, hvis der skal vedligeholdes under f.eks. en vej.</p> <p>EE: Hvis der er kommet anlæg efter en rørlægning skal det nye anlæg (f.eks. en vej) udrede omkostningerne til dette.</p> <p>IG: Man må overveje, i hvis interesse en rørlægning er.</p> <p>NI: Nogle steder er rørene gravet 5-6 m. ned.</p> <p>IG: Oprindelig ville vandløbene nok have ligget i overfladen men måske i en anden rute.</p> <p>MR: Sportsfiskere er meget interesserede i, at vandløb oprenses. Men måden at oprense på er afgørende.</p> <p>OS: Forhandlingerne omkring budgettet kører i øjeblikket og forslagene er en del af det samlede forhandlingskatalog.</p> <p>Konklusion: Der indstilles fra rådet, at regler og problematikker omkring klimatilpasning og lodsejerulempen afklares og at det tages med i den politiske behandling.</p> <p>Naturplan v/ DN</p> <p>Udgav 2004 en bog med en plan for fremtidens natur i hele DK. Herefter skulle hver lokalafdeling lave deres egen udgave fra lokalområdet.</p> <p>Der arbejdes i øjeblikket på at færdiggøre Naturplanen for Sønderborg Kommune. Planen indeholder emner som: Hvilke arealer skal vi passe på, og hvor ligger arealerne. Hvordan forbedrer vi biodiversiteten og hvor er der brug for viden. Naturplanen for Sønderborg Kommune er endnu ikke færdigskrevet og der mangler grafik etc. Den er færdig i løbet af oktober og herefter vil den</p>		
--	--	--

	<p>blive præsenteret ved et møde, hvor politikerne vil blive inviteret. Planen skal trykkes i nogle eksemplarer men skal ellers lægges på nettet.</p> <p>MD: Opfordring til, at der samtidig bliver taget stilling til, hvem der skal betale.</p> <p>CJ: DN kan ikke løfte opgaven med at finansiere tiltagene.</p> <p>MR: Det bliver et spændende katalog.</p> <p>Naturnet Als.</p> <p>Orientering om det grønne partnerskabsprojekt Naturnet Als. Samarbejde med SNS; LandboSyd, Turistregion Sønderborg, Friluftsrådet, DN og Sønderborg Kommune.</p> <p>Der har i 2-3 år været arbejdet med genetablering af afgræsning i sårbare naturområder. Det er lykkedes at få græsning til at køre og det vil også køre i en årrække fremover. Problemet er dog, at der mangler kreaturer alle steder og selv, hvor arealerne er færdighegnede og alle udgifter til vand og el er tilvejebragt, er det stadig svært/umuligt for den enkelte kvægholder at få økonomi i græsning. For at udligne det økonomiske tab kræver det reelt driftsmidler. Prisen for afgræsning af urentable naturarealer ligger på 1000-1500 kr/ha. Det er en driftsudgift, som ikke er mulig af udrede af hverken projektmidler eller af kommunale naturplejebudgetter.</p> <p>Sideløbende med græsningsindsatsen er der planlagt friluftstiltag. Her er der planlagt område og emnefoldere til inspiration for borgerne til at besøge områder på Als, som de ikke kendte før. Desuden vil der ved udvalgte steder blive opsat Infotavler med beskrivelser af det aktuelle område.</p> <p>FBJ: Hvorfor er der ingen tiltag på Jyllandssiden.</p> <p>EE/IG: Als er et afgrænset område og fungerer godt i en sammenhæng rent ansøgningsmæssigt.</p>		
4	MD: Ønsker diskussionen fra Gråsten skov fortsat.		

	<p>BA: Hele skoven er omfattet det er ikke kun de udvalgte naturtyper. For selve bøgeskoven vil klimaændringer nok være en større trussel end N-deposition. De små naturtyper er ikke så robuste.</p> <p>MD: Alle bør være klar over, at de omkringliggende landbrugserhverv udgør i det samlede hele 58 arbejdspladser.</p> <p>Vil gerne opfordre til, at man undersøger, om der er vilje til at opkøbe produktionen. Samtidig om der er mulighed for, at statskassen kompenserer for tabene. Det må være en naturlig konsekvens.</p> <p>IG: Ønsker afklaret om der reelt er mulighed for, at kommunerne kan få statslig kompensation ved opkøb af arealer.</p> <p>Konklusion: Rådet ønsker at få afklaret reglerne og dermed muligheden for, at kommunen kan opkøbe landbrugsbedrifter for at imødegå kravene til N-deposition i Natura-2000 området ved Gråsten Skov.</p>		
5	<p>Evt.</p> <p>FBJ: Tak for deltagelse. Udtrykker ønske om, at der var større deltagelse fra politisk side.</p> <p>Politikerne må tage højde for, at rådet er sammensat af forskellige interessegrupper, og man må lytte til hver især.</p> <p>IG: Pr 1. januar 2011 sammenlægges Skov- og Naturstyrelsen og By- og Landskabsstyrelsen til Naturstyrelsen. Umiddelbart bevares de nuværende adresser på enheder og miljøcentre. Der vil blive tale om øget samarbejde og synergi.</p>		
6	<p>Der aftales nyt møde i januar/februar 2011. EE indkalder.</p>		
7			

Om højmosesbeskrivelse se:

<http://www.skovognatur.dk/Naturprojekter/Projekter/Fjordlandet/Hoejmoser/Hoejmoser/>

Der blev diskuteret kilder for N-depositioner og tålegrænser for de forskellige naturtyper. (Tålegrænser for kvælstof (N)).

Tålegrænser for repræsenterede naturtyper i Gråsten skov:

Højmose 5-10 kg N. Bøgeskov på muld 10-20 kg N. Næringsrige søer: 5-10 kg N.

Sønderborg Kommune har sammen med LandboSyd og juridiske rådgivere haft en dialog for at fastslå, hvorledes de gældende EU-direktiverne og miljøstyrelsens afgørelser skal tolkes konkret i forhold til landbrugsmiljødegørelser omkring Natura2000-området ved Gråsten skov.

Dialogen har affødt en række vilkår for vurderingen, som skal behandles på det kommende Teknik- og Miljøudvalgsmøde.

Genskabelse af Bundsø på Nordals

Turen gik langs Kokhøjvej og videre langs Oksbølvej, hvor der over for Povlsvej er en god udsigt over det flade område, som udgør Bundsø.

Sammen med Mjelssø har Bundsø været afvandet siden 1850'erne. Mjelssø blev genskabt i 2006.

Der er krav om, at kvælstofudvaskningen til kystvandene skal reduceres. Ved at genskabe Bundsø vil der kunne fjernes 18,5 ton N/år. Indsatsen vil også reducere N-udvaskning for Aabenraa fjord dvs. løfte en opgave for Aabenraa Kommune. Aabenraa Kommune påtager sig derimod en opgave med at reducere N-udvaskningen til Flensborg Fjord, som også rækker ind i Sønderborg Kommune.

Der har været afholdt to lodsejermøder og der er fortsat optimisme omkring en tilfredsstillende jordfordeling til gavn for alle parter. Den endelige jordfordeling vil blive forhandlet af FødevarerErhvervs miljøkontor i Tønder.

Den hval-formede sø vil blive ca. 141 ha. Se flere detaljer i det medsendte ark, som blev udleveret på mødet.